

1. Bir merkezin Kuzey Yarım Küre'de bulunduğunu aşağıdakilerden hangisi kanıtlamaz?

- A) En sıcak ayların temmuz ve ağustos olması
- B) En uzun gölge boyunun 21 Aralık'ta oluşması
- C) En uzun gündüzün 21 Haziran'da yaşanması
- D) Sonbahar aylarının eylül, ekim ve kasım olması
- E) Öğle vakitlerindeki gölge yönünün yıl boyunca güneyi göstermesi

2. Güneş ışınlarının öğle vakti Ekvator'a dik açıyla düştüğü bir günde, yeryüzünde aşağıdaki durumların hangisi görülmez?

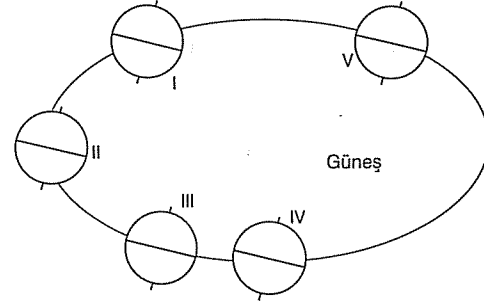
- A) Dünya, Güneş'e en yakın konumdadır.
- B) Aydınlanma çemberi kutuplardan geçer.
- C) Her iki yarım kürede bahar başlangıcıdır.
- D) Oğlak dönencesi üzerinde gece ve gündüz eşittir.
- E) 45° kuzey enleminde, yatay düzleme dik bir cismin öğle vakti gölge boyu kendi boyuna eşittir.

3. Dünya'nın şekli geoit değil de tam bir küre olsaydı, bir takım olgular bugünkünden farklı olurdu.

Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın şeklinin tam bir küre olması durumunda gerçekleşmez?

- A) Meridyenlerin kutuplarda birleşmesi
- B) Verilen iki merkezden doğuda bulunanda yerel saatin ileri olması
- C) Deniz seviyesinde, yer çekiminin Ekvator'dan kutuplara doğru artması
- D) Paralellerin çevre uzunluğunun Ekvator'dan kutuplara doğru azalması
- E) Kuzey Yarım Küre'de yaz yaşanırken, Güney Yarım Küre'de kış yaşanması

4.

Dünya, yörüngesi üzerinde yukarıdaki konumların hangisindeyken, yörünge hızı daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. 40° kuzey paralelindeki Ankara'da 1 metrelik bir çubuk yatay düzleme dik olarak yerleştirilmiştir.

Buna göre, çubuğun gölgesi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Gölge yönü yıl boyunca kuzeydedir.
- B) En uzun gölge boyu 21 Mart'ta oluşur.
- C) 21 Haziran'da, öğle vakti gölge boyu çubuğun boyundan kısadır.
- D) Öğle vakitlerindeki gölge boyu, sabah ve akşam vakitlerindeki kısırdır.
- E) Güneş ışınları 5° güney paraleline dik geldiği gün, öğle vakti gölge boyu çubuğun boyuna eşittir.

- 6. I. Gün
- II. Ekvator
- III. Mevsim
- IV. Yerel saat

Yukarıdakilerden hangileriyle Dünya'nın eksenini etrafında dönmesi arasında bir ilişki yoktur?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
- D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıdaki tabloda, farklı enlemlerdeki 1'er metre boylarında üç cismin 21 Haziran ve 21 Aralık'taki gölge boyları(cm) verilmiştir.

Cisim	21 Haziran	21 Aralık
I	100	190
II	0	110
III	110	0

Buna göre, bu cisimlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) I ve II numaralı cisimler aynı yarım kürede-dir.
- B) III numaralı cisim Oğlak dönencesi üzerindedir.
- C) I numaralı cisim, II numaralı cismin güneyindedir.
- D) II numaralı cisim, III numaralı cisme göre Ekvator'a daha yakındır.
- E) Güneş ışınları, 21 Haziran'da üç cismin de bulunduğu enlemlere farklı açılarla düşer.

8. Aşağıdaki tarihlerin hangisinde, Kuzey Yarım Küre'de aynı boylam üzerinde yer alan iki noktadan kuzeyde bulunanda Güneş diğerine göre daha erken doğar?

- A) 21 Mart B) 21 Haziran C) 23 Eylül
- D) 21 Aralık E) 3 Ocak

9. Belli bir tarihte gerçekleşen güneş tutulması, Hindistan'daki gözlem evinde rahatlıkla izlenebilirken, Türkiye'deki Kandilli Rasathanesi'nden aynı gün izlenememektedir.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Rasahathanelerin yükseltisiyle
- B) Gözlem aletlerinin farklı olmasıyla
- C) İki merkezde de havanın açık olmasıyla
- D) Dünya, Ay ve Güneş'in birbirine göre konumlarıyla
- E) Rasahathanelerin bulunduğu yarım kürenin aynı olmasıyla

10. Dünya'nın 3 Ocak günündeki konumuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

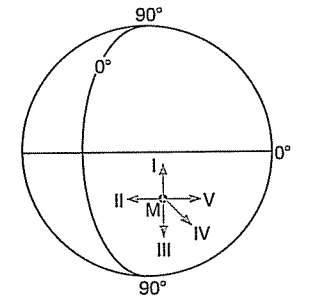
- A) Dünya'nın yörünge hızı en fazladır.
- B) Güney Yarım Küre, Güneş'e döndüktür.
- C) Dünya, Güneş'e en yakın konumdadır.
- D) Kuzey Yarım Küre'de en uzun gündüz yaşanır.
- E) Güney Yarım Küre'de yaz mevsimi yaşanır.

11. Dönenceler arasında ve deniz kıyısında bir merkezle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Alçak enlemlerde yer alır.
- B) Yıllık sıcaklık ortalaması yüksektir.
- C) Güneş ışınları yılda bir kez dik düşer.
- D) Gece ve gündüz arasındaki fark azdır.
- E) Yatay düzleme dik cisimlerin gölgesi bazen kuzeye, bazen güneye düşer.

12. Aşağıdaki kürede, M noktasında bulunan bir bilim adamı, temmuz ayında uçakla 5000 km'lik bir yolculuğa çıkacaktır. Ancak, yolculuğu boyunca;

- güneş ışınlarının düşme açısının büyümesini,
- gündüz sürelerinin uzamasını,
- sıcaklıkların artmasını istemektedir.

Buna göre uçak, küre üzerinde numaralandırılmış oklardan hangisinin yönünde hareket etmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Herhangi bir gök cisminin aynı anda ufuktaki görünüm açısı, her yerde farklıdır. Örneğin, bütün bir yıl Kuzey Kutup Noktası'ndan 90° açıyla görünen Kutup Yıldızı'nın görünüm açısı, Ekvator'a doğru gittikçe küçülür.

Aşağıdakilerden hangisi, bu duruma neden olarak gösterilebilir?

- A) Yer'in şeklinin küresel biçimde olması
- B) Dünya'nın Güneş çevresinde hareket etmesi
- C) Yer'in eksenini ile ekvator düzlemi arasında 90° açı olması
- D) Yer'in eksenini ile yörünge düzlemi arasında 66° 33' açı olması
- E) Dünya'nın Güneş çevresindeki yörüngesinin elips şeklinde olması

14. Kuzey Kutup Noktası, 21 Mart tarihinden itibaren aydınlanmaya başlar ve bu durum 23 Eylül tarihine kadar devam eder. Bu iki tarih arasında Kuzey Kutup Noktası'nda 6 ay gündüz yaşanır.

Yukarıda anlatılan olaya neden olan faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesi
- B) Dünya'nın Güneş çevresindeki yörüngesinin elipse benzemesi
- C) Aydınlanma dairesinin sürekli Ekvator'u iki eşit parçaya ayırması
- D) Dünya'nın yörünge düzlemi ile Ekvator arasında bir açının olması
- E) Sürekli rüzgârların Kuzey Yarım Küre ve Güney Yarım Küre'de sapmalara uğraması

15. Aşağıdakilerden hangisi, 21 Mart tarihinde yaşanacak olaylardan biridir?

- A) Kuzey Kutup Noktası'nda Güneş'in batması
- B) Her yerde Güneş'in doğuş saatinin aynı olması
- C) Aydınlanma dairesinin kutup noktalarından geçmesi
- D) Güney Yarım Küre'de ilkbahar mevsiminin başlaması
- E) Kuzey Kutup Dairesi'nde gündüz süresinin 24 saati geçmesi

16. Yer eksenini yörünge düzlemine eğik durur. Bunun sonucunda yeryüzünde değişik olaylar oluşur.

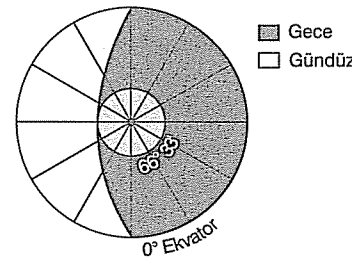
Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu olaylardan biri değildir?

- A) Ekvatorial bölgedeki yağışların düzenli olması
- B) Güneş ışınlarının bir merkeze yıl içinde farklı açılarla düşmesi
- C) Şili ve İtalya'da yaz mevsimlerinin farklı zamanlarda yaşanması
- D) Mevsim özelliklerinin orta kuşakta daha belirgin olarak yaşanması
- E) 21 Haziran tarihinde, Kuzey Yarım Küre'deki gündüz süresinin Güney Yarım Küre'ye göre daha uzun olması

17. 21 Mart tarihinde, Türkiye'de yatay bir düzleme dikilen bir çubuğun en kısa gölgeyi verdiği an, gölge yönü hangi istikameti gösterir?

- A) Kuzey B) Doğu C) Güneydoğu
- D) Güney E) Güneybatı

18. Aşağıdaki şekilde, gece ve gündüzü ayıran sınırın Kuzey Kutup Noktası'ndan görünümü verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, Dünya şekildeki konumdayken yaşanacak durumlarından biridir?

- A) Kuzey Yarım Küre'de kış mevsiminin başlaması
- B) Güney Yarım Küre'de bahar mevsiminin başlaması
- C) Her yerde gece ve gündüz süresinin birbirine eşit olması
- D) Ekvator'da öğle vakti cisimlerin gölgesinin oluşmaması
- E) Aynı boylam üzerindeki noktalarda Güneş'in aynı saatte doğması

1-E	2-A	3-C	4-B	5-B	6-C	7-D	8-B	9-D	10-D
11-C	12-A	13-A	14-D	15-C	16-A	17-A	18-A		